

Brassóban, Nagy- s Czérna-utoza sarkán,
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, kut-utoza 356. sz. alatt
hol minden délután találhatók.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Nagy-küküllőmegyei érdekű közlemények
Horváth László
társzerkesztőhez Segesvárra küldendők,
Kis-küküllőmegyei érdekű közlemények
Gyöngyössi István
társzerkesztőhez Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Brassó, 1889. november 28-án.
Egy évre 7 frt, fél évre 3 frt 50 kr.
negyed évre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETESEK DIJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és több-
szori hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyílttéri közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyílt-tér előre fizetendő.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Az E. M. K. E. brassó-, kis- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.
A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó Brassói, fogarasi, hosszafalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és
szent-agothai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas s Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L.
és társa, Haasenstein s Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

136-ik szám.

Brassó, Csütörtök, november 28-án.

V. évfolyam. 1889.

A regále-előlegek.

B u d a p e s t, nov. 26.

Az országgyűlés múlt ülésszakának vége felé interpelláció tárgyát képezte, hogy országoszerzőt valóságos irodákat állítottak fel a pénztőzszekek a regále-jogok megvásárlására. A pénzügyminiszter kijelentette akkor, hogy e körülmény az ő figyelmét sem kerülte ki és hogy intézkedést fog tenni még az ülésszak befejezte előtt arra nézve, hogy azok a regále-jogosultak, kik igényüket az adóalapra fektetik, az állam közvetítése mellett kaphassanak nyerendő kártalanításukra megfelelő előlegeket, nehogy a kártalanításra jogosultak, ha esetleg pénzre szorulnak, igényeiket potom árban elfecsérelni legyenek kénytelenek.

A pénzügyminiszter e nyilatkozata a ház minden oldaláról osztatlan elismeréssel fogadtatott, a vonatkozó törvényjavaslat dicséretes gyorsasággal tényleg be is terjesztetett s az 1889. évi XXXIII. t. cz.-ben törvénynyé is vált. Sőt augusztus 3-án 48620. sz. alatt már egy pénzügyminiszteri körrendelet is megjelent, mely tájékoztatja egyrészt az előlegeket igénylő regále-tulajdonosokat, a teendők tekintetében, s intézkedik másrészt az ily kérvények gyors elintézéséért.

Theoriában megvan tehát minden arra nézve, hogy a kártalanításra jogosultak a pénztőzszekek által való kizsákmányoltatástól megvédessenek.

De csak theoriában. Gyakorlatilag másként áll a dolog. Miután a kártalanítási tárgyalások még csak most vannak folyamatban, most még kevés ily beadvány érkezik be, mégis a legjobb esetben is négy hetet vesz igénybe, míg az minden előszabott retortán keresztül megy. Ha egyszer a regále-kártalanítási egyezségek nagyobb körben lesznek megkötve, ily kérvények előreláthatólag nagyobb tömegekben fognak beérkezni. Akkor még több, sokkal több időt fog igénybe venni az ily kérelmek elintézésé.

Pedig ha valami gyors intézkedést igényel, úgy ez az.

Az 1889. évi XXXIII. t. cz. teljesen illuzóriussá lesz, ha nincs gondoskodás arról

téve, hogy a kérelmek legfeljebb egy heti idő leforgása alatt elintézését nyerhessenek. Az illetők rendszerint csak néhány nappal előbb látják, hogy vagy mert egy remélt bevétel váratlanul elmaradt, vagy mert egy váratlan fizetés szakadt rájuk, kénytelenek regále-igényükre előleget kérni.

Az ilyen dologban nem az a fontos, vajjon egy fél százalékkal olcsóbb vagy drágább-e a pénz, hanem az, hogy idejében megkaphassa, akinek szüksége van rá. Ha későn kapja, nincs rajta segítve a félszázaléknyi nagyobb olcsósággal, mert e kedvezés nagyon sokjába, esetleg teljes hitelbe, kerülhet.

Ha az állam nem avatkozik bele a dologba, akkor a felek pénzügyintézetekhez és magánpénzemberekhez fordultak volna és kétségtelen, hogy egy-két nap alatt bármely pénzügyintézet elintézte volna kérelmüket. Most nem fordulhatnak közvetlenül pénzügyintézetekhez, mert tudvalevő dolog lévén az állam közvetítése, minden oly fél, ki közvetlenül valamely pénzügyintézethez fordul, bizalmatlansággal találkozik, — mert azt hiszik, hogy ügye nincs rendben, azért kerül az állami közvetítést.

A vonatkozó munkálatokkal a pénzügyminiszter a legjobb erőket bizta ugyan meg. Az illetők csodálatos szorgalommal küzdenek meg az óriási munkával. És az elintézés még sem oly gyors, a minőnek lennie kellene. Vagy sok tehát a fölösleges formalitás, mely a legjobb erőket is tehetetlenné teszi, vagy kevés a munkaerő. Lehetne azt is egyszerűsíteni, ezt is megszorítani. Múltános, hogy az állam ne csak akkor szaporítsa a munkaerőt, mikor ez által a közadók gyorsabb behajtását akarja elérni, hanem akkor is, midőn polgárainak akar szolgálatot tenni.

A pénzügyminiszter ismert erélyétől elvárjuk e baj elenyésztetését.

Dr. Fr.

Belföld.

Országgyűlés.

A képviselőház hétfői ülésének költségvetési vitáját Kaas Ivor báró nyitotta meg, ki igen kurtán fűrészt bánt a költségvetéssel. Egész cynismussal ezt mondá: »A költségvetést a Tisza kormánynak nem

szavazom meg. Ennyit a költségvetésről!« — Utána Gajary Ödön emelt szót s tartá egyik legsikerültebb polemikus beszédét, melyben pénzügyi és politikai kérdéseket az egész ház osztatlan figyelmétől s a többség gyakori zajos helyesléseitől kisérvé, elegáns előadásban tárgyalt. A pénzügyi eredményeket sem nem kicsinyli, sem túl nem becsüli s azt tartja, hogy a budget nem pillanatnyi egyensúly helyreállítását, hanem állandó javulást fejez ki. Majd a Tisza elleni támadásokat apostrophálta nagy sikerrel s hozzá tévé, hogy ha az ellenzék által felhozott politikai hibák és bűnök igazak volnának, Tisza távozása nem volna elégséges, hanem a többségnek is le kellene vonni a consequenciákat. Fölötte érdekesen beszélt Gajary a hadsereg szelleméről s Magyarország befolyásáról is a külügyekre.

Öt percznyi szünet után a szélsőbalról, tehát természetesen a költségvetés ellen: Ábrányi Emil és Petrich Ferencz beszélt. Ábrányi élczeket kockáztatott Tisza Istvánra, a miért ez a kormány s a miniszterelnök védelmére kelt. Tisza István személyes megtámadatás czimén kérve szót, kiváló szellemességgel és csipős sarcasmussal válaszolt vissza.

A keddi ülésen Mocsary Lajos volt az első szónok, a ki nagy hangon kezdett hadonázni s általános derűtség között utasítá vissza a javaslatot.

Öt követte Jókai Mór, a ki hatalmas, minden tekintetben kimagasló beszédével lekötötte az egész ház figyelmét.

Utolsó szónok Apponyi Albert gróf volt, a ki szónoki hévvel mondott, igen szép beszéddel utasította vissza a javaslatot.

Jókai mellett tüntetett a kormánypárt, Apponyi mellett az ellenzék.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. nov. 27.

A politika terén ma a legnevezetesebb esemény az olasz király trónbeszéde, melynek tartalmát már előre közöltük. A trónbeszéd rendkívül békés hangus ez az a mi benne a legörvendetesebb.

A brazíliai állapotok, a mennyire a távirati jelentésekből megítélhető, alig adhatnak okot a hatalmaknak a nyugtalanságra. Az ideiglenes kormánynak, úgy látszik, meg van az ereje is, az akarata is a rend fenntartására.

Az orosz hadügyminiszterium elhatározta, hogy

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.”

Az egyetlen boldog nő az országban.

Bacsó Ferenczről.

Harun al Rhasid a minden igazhívő mozlimnek nagy kalifája egy reggel szokatlan rosszkedvűen kelt fel ágyából. Parancsot adott ki, hogy tüstént hívassák a nagyvezért, a ki lóhalálában sietett is hatalmas ura elé.

— Nagyon elégedetlen vagyok! — kezdé komoran a kalifa. — Az éjjel álmomban széles birodalmam minden asszonyát trónom előtt térdre borulni láttam és mind keservesen panaszkodtak boldogtalanságuk miatt és segítségemért esedeztek. Én beláttam, hogy igazuk van.

— Felsőleges szultán, Allah prófétájának dicső utódja! — válaszolt a nagyvezér remegő tisztelettel. — Biztosíthatom felségedet, hogy az asszonyok jogtalanul panaszkodtak neked álmokban és valamennyi közt bizonyára alig találkoznék egy, a ki kész volna sorsát a férfiakéval felcserélni . . .

— Ej, mit! szölt a kalifa újra bosszusan. — Az ilyen beszédek mindig kéznél vannak a minisztereknél, ha a fejedelem szemökre hányja, hogy a nép érdekeit elhanyagolják! Ezekre tehát nem adok semmit. Hanem ünnepélyesen esküszöm neked Allah nevére és Mohamed koporsójára, hogy irgalom nélkül

megfojttalak, ha harmincz nap lefolyása alatt egy boldog nőt nem vezetsz elé! Jegyezd meg jól: én csak egyetlen-egyet kívánok egész birodalmamból. Ez ugye bár nem sok? És most már elboacsátalak kegyelmesen, de ha egy hónap elteltével parancsom teljesítve nem lesz, rettegj haragomtól!

A nagyvezér könnyen elképzelhetőleg, némi izgatottsággal hagyta el a palotát. Legelőször is a bagdadi rendőrfőnökhöz sietett, remélve, hogy tőle hasznos utbaigazítást nyerhet. A rendnek feje azonban csak azzal a kevésbé biztató kijelentéssel szolgált ő excellenciájának, hogy valóban Harun al Rhasid birodalmában alig akad egy boldog asszony is. Ő azonban szentül meg van győződve, hogy talán még az egész világon sem lehetne oly ritkaságot felfedezni.

De ő excellenciája erre a hóbortos beszédre nem sokat adott, és a maga szakállára kezdte meg a kutatást. Mint ügyes diplomata elsőbben is a szultán nejénél kezdte.

— Azért jöttem, — kezdé szavait mélyen meghajolva, — hogy felségednek, a föld összes női által irigylt boldogságához szerencsét kívánjak!

— Az én boldogságomhoz? — szölt a szultána keserű mosollyal. — Hogyan lehetnék én boldog, mikor egyetlen őszinte arcot sem láthatok magam körül, előtttem mindenki képmutatáskodik, hízkeledik, mert tudják, hogy hatalmas vagyok. Sőt még magam

sem követhetem szívem sugallatát, nekem is szinlelnem kell gyakran hazug érzelmeket, mert az udvari szabályok úgy kívánják. Oh ez a merev etikett! Higgye el, hogy a legszegényebb asszony is sokkal boldogabb mint én.

A miniszter legőszintébb szívből fakadó részvétné adott kifejezést és a nem remélt kudarc miatt kissé levert kedélyhangulatban távozott a palotából.

A kapuban egy telt termetű piros pozsgás arcú szolgálóval találkozott, ki kosárral a karján vig dalolás közt jött befelé.

— Ugy-e, te boldog vagy? — kérdezé a nagyvezér tőle.

— Én boldog? No-bizony nem tudom, miért volnék boldog? Talán mert szolgálnom kell, holott épen olyan szép vagyok, mint a szultánné és épen olyan urnő lehetnék, ha a szultán egyszer észrevenné szépségemet . . .

A szerencsétlen nagyvezér nem is várta be a pergő nyelvű hajadon beszéde végét, hanem ijedve futott tovább.

Most hirtelen egy gondolat villant meg az agyába, — és saját nejéhez ment megkérdezni, hogy boldog-e?

— Pah! — szölt a feleség, felbiggyesztve ajkát, — egy olyan férjjel mint te vagy, nehéz boldog lenni. (Folytatása köv.)

összes tábori tüzérségi dandárok, a melyek jelenleg 6 ütegből állanak, összesen 48 ágyúval felszerelt 8 ütegekké, összesen 64 ágyúval. A 24-ik tábori tüzérdandárnál ez a szaporítás már megtörtént.

A friedrichsruhei találkozás még mindig találgatás tárgya. A »Pol. Korr.« sugalmazott jelentése szerint külföldi lapoknak erre vonatkozó közleményei csak találgatások, melyek itt-ott jó nyomon jártak, de az igazat sehol sem találták el s különösen ott nem, hol a kancellárnak Bulgáriára s az osztrák-magyar monarchiának ehhez való viszonyára állítólag tett nyilatkozatairól szólnak. A német politika a keleti kérdésben a körülmények által megkövetelt szigorú tartózkodás politikája s az utóbbi időben semmi sem történt, a mi a vezérő német államférfiakat arra bírhatta volna, hogy évek óta tanúsított tartózkodásukat felhagyják. Ha e találkozások alkalmával talán félreértések elenyésztek, úgy ez természetesen semmikép sem változtatta meg azt az alapot, melyen Németországnak szövetségeseivel s a többi nagy hatalmakkal szemben követett politikája nyugszik.

A romániai zsunimisták a kormányt egyetértőleg Cantacuzeno Györgyöt kandidálják kamara-előnknek.

Mihály szerb metropolita nevenapja elkalmából, számos igen értékes ajándékot kapott, legnagyobb részt Oroszországból. Különösen kiemelendők az a gyönyörű misemondó ruha, melyet egy gazdag moszkvai gyáros küldött, és két nagy festmény, melyek II. Sándor császár emléksobrát ábrázolják.

A svájci nemzeti tanácsot és a rendi tanácsot megnyitották. A nemzeti tanácsban Häberlin elnök, a rendi tanácsban Hoffman elnök tartotta a megnyitó beszédet.

Tisza István beszéde.

[Budapest, 1889. nov. 25.]

A szombati — VI. napi — költségvetési vitának fénypontja legnagyobb eseménye kétségtelenül Tisza Istvánnak Tisza Kálmán miniszterelnök nagytudományu, szikrázó szellemű, férfias bátorságú fiának beszéde volt.

A nagytehetségű fiatal politikus jelentősége enuntiójának két, egymástól élesen eltérő része volt: a pénzügy-gazdasági s a politikai. Az első részben állami gazdaságunk részleteinek nagy ismeretét nyilvánította és ép oly széles és mélyreható, mint elfogulatlan nézetet a nagy általános gazdasági kérdések, így nevezetesen a valuta specifikus becsére és horderejére nézve, nemkülönben a valutának esetleges behatását illetőleg nyereszterményeink kivételére. Mily nyomosan bizonyította ő a budgetjavaslat szoliditását egész összeállításában és mily magas, mindig csak az általánosokat, a közhasznosakat tekintő szempontból tárgyalta ő az agrár érdekek notorius oltalmazója s buzgó apolója, a valutakérdést! Nem szépít és nem tuloz, midőn előadásában az, a mit a factiosus ellenzék, ugyancsak factiosus indokokból feketére fest, előttünk rózsaszínben, a szép jövő biztonságának tiszta fényében tűnik fel akkor épen ez az igazság, mely oly kedvesen tárul fel szemeink előtt: Tisza Kálmán sok évi becsületes okos, fáradhatlan, odaadásteljes fáradozásai készítettek elő ezt az eredményt, azé a Tisza Kálmáné, kinek nyomdokaiban halad most az igen ügyes energikus és a szerencse által kegyelt Weckerle és e pénzügyminiszter tudja azt tökéletesen kihasználni,

Magyarország előnyére s dicsőségére. Az ellenzéki szónokok, a mennyiben érdemesnek tartották, beszédeiknek egy részét a költségvetésnek is szentelni, minden áron azt akarták kiszámítani, hogy az 1890. évi költségvetés tulajdonképen 4—5 milliónyi deficitet foglalmagában. Azt azonban, hogy ez az állítólagos deficit miként küszöböltesse ki és az államháztartás egyensúlya az ő receptjük szerint miként állítsák helyre, elmulasztották megmondani. Amde Tisza István szembeszállt e szokással is.

És ez volt Tisza István hatásteljes beszédének második része. Az ellenzéki lapok természetesen jajveszékelnék a tapintathány miatt, melyet Tisza István azzal tanúsított volna, hogy a személyes vitában, mely a parlamentet áthatja, férfiasan felkelt atyja mellett és szabad, éles ellenfeleit élével és kegyével megsebző szavát azok ellen hajította, kik megmérgezik a parlamentarizmust, midőn a tárgyilagosságra helyre az egyén elleni attacket teszik. De a szabadelvű párt és benne, vele a Tiszák, nem üznek személyi politikát, hanem tárgyilagosságot; ők mindig csak az általános, állami érdeket, az elvet tartják szem előtt. Éveken át volt a magyar képviselőházban az az eset, hogy az egyik Tisza Lajos, a miniszteri karszékből ült, a másik Tisza pedig — Kálmán — az ellenzék élén állt. Ez soha sem gátolta az ellenzéki vezért abban, hogy a legélesebb kritikát gyakorolja azon kormányon melynek solidáris, együtt felelős tagja volt az ő testvére, valamint ez sem tartózkodott a legélesebben utasítani vissza ama párt támadásait, melyet az általa bensőleg szeretett bátyja vezetett. Megütközött-e ezen valaha valaki? Nem. Csak hogy akkor a parlamentarice, érvekké váltak, nem mint most lármával. De mit tehet a szabadelvű többség arról, ha a kisebbség ily ultima ratioval hiszi a döntő ütközetet a maga javára fordíthatni? Beszélt volna csak Tisza István a kormány ellen, és ha ellenkeznék meggyőződése a kormány politikájával, bizonyítván meg is tette volna, mert ő a képviselői mandátumot a becsületes és igazságos, nyílt és férfias teljesítés végett elvállalt kötelességek summájának tekinti: ünnepezték volna, mint egy ideális hazafit, egy modern Brutust. Tehet ő róla, hogy az igazság az érdem, az eredmény az ő atyja részén van, míg az ellenzék egyre igaztalanabban, erőszakosabban, s desperátusabban viseli magát? Talán hallgasson azért, mert az, kinek az ellenzék gyűlölete igazságtalansága, inparlamentáris harczmódra szól az ő atyja? — Azt mondta egyszer Apponyi, hogy gyöngédtelenség lenne Tisza Istvánnal az actualis politikai viszonyok felett polemizálni, mert igen közelről van érdekelve. Ez valóban maró ironia volt. Az azonban több, mint élez, midőn Tisza István azzal válaszolt neki, hogy Apponyi, ki Tisza Kálmán örökségét pretendálja, a politikai helyzet kérdése által még közelebből van érdekelve.

Népszerű felolvasásaink.

I.

A brassói tanári kör által rendezett s a közönség részéről mindig meleg érdeklődéssel találkozott népszerű felolvasások immár harmadik évi ciklusát f. évi november hó 24-én vasárnap Rombauer Emil főreáliskolai igazgató nyitotta meg felolvasásával, melyben a fotografálás felfedezésének történetét s röviden annak további fejlődését s mai nagy jelentőségét vázolta.

embernek jutott ki akkora rész, mint ő neki; de őt az élet súlyos gondjai nem törték meg, csak megédzették, a mint az acél megédződik a kalapács alatt. Kétségbeesést nem ismerő csüggedetlensége, bátorsága, szembeszállni az élettel, keresztül segítette a legnagyobb nehézségeken s megtanítá kiképezni és érvényesíteni tehetségeit.

Isten veled hű és igaz barátom! Könnyűmmel öntözöm e sorokat. Nem feledhetem el siromig azt a rendületlen, önfeláldozó barátságot, melyet az 1868—69 években ellenem méltatlanul és legembertelenebbül támasztott viharban irántam tanúsítottál!

Légy áldva azért szép reményű gyermekeidben, kiket — előttem szent emlékedért — oly igazán szeretek.

Áldott legyen emlékezeted örökre.

Emigrációi emlékek.

Veress Sándor kiadatlan naplójából.

I.

Magyar önkényesség tengeri kalandja.

Az olaszországi háborúk alatt, a magyar harcshire (daczára az osztrák legnagyobb örökösének) átharapózván a seregbe, sokan a magyar ezredek közül részt vettek a háborúban, melynek meggyőződésből — egyen-

Előadó felolvasását azon 50 évvel ezelőtt, 1839 augusztus 19-én megtartott francia akadémiai ülés s az ez által előidézt nagy izgalom jellemzésével kezdette, melyen Arago, a francia állam által Daguerre és Niapcetől 10.000 franc. évi járadékkal megváltott felfedezést, mint maga mondja, ajándéknak adja az egész világnak.

E bevezető rész után áttér a felfedezés történetének vázolására s azon számos, oly soká eredménytelenül maradt kísérletre, melyek tettek a Della Porta által a 16. században elterjedésre jutott camera obscura képeinek rögzítésére. Számos anyag van, mely a világosság hatása alatt színét változtatja s változtatja a megvilágítás foka szerint, de oly anyagot kellett keresni, melyen e hatás pár pillanat alatt beáll s felolvasó ismertette, mily véletlenségek után sikerült Daguerrenak, ily fényérzékeny lemezt előállítani s az azon keletkezett, eleinte láthatatlan képeket előidéznie.

Felolvasó ezután egy, még 1839-ben Párisban megjelent gunyrajzot imitett, mely törekedett a felfedezéshez kötött reményeket nevetségessé tenni, s e rajzot összehasonlítva a fotografia jelenével, kimutatta, hogy a jelen a satírizálni akarót profétává tette, a mennyiben a fotografia sokkal tovább fejlődött, sokkal többet valósított meg, mint a mennyit a gunyrajz szerzőjének csufolódo fantáziája csak gondolni is tudott, a mennyiben ma már nemcsak egy futó gyermeket, vagy kötéltáncosnőt, de még a legsebesebb mozgásban lévő gyorsvonatot, a villámot, sőt a repülő puskagolyót is képes fotografálni.

Mily nagy elterjedést nyert a fotograf, mely nagy jelentőségű iparág az ma, annak megvilágosításul felhozta, hogy a fotografálásnál évente elbasznált ezüst- és aranycsók mennyisége, bár egy kép csak egy pár tized krajczárt fogyaszt, 13—14 millió forint értéket képvisel.

A fotografia jelen fontosságának ecsetelésében talán legérdekesebb volt a fotografia szerepének a bűnügy és a rendőrség szolgálatában való vázolása, melynek folyamán helybeli rendőrségünk bűnügyi albumja eredményes alkalmazásának néhány példáját is felsorolta. Egy más, kiválóan érdekes példát az ez évi berlini fotografikus kiállításról említett fel, melyet gondolva, hogy olvasóinkat is érdekelni fogja, közlünk.

Egy meggyilkoltak görcsösen összeszorított kezében egy pár hajszál találtak. A gyilkossággal többen voltak gyanúsítva, de a talált hajak színe nem volt elegendő a bűnösnek, a gyanúsítottak sorából való kétségtelen kiderítésére.

A meggyilkolt kezében talált hajszálakat óriási méretekben lefényképezték és hasonló méretekben a gyanúsítottak hajszálait is. E fotografiák voltak Berlinben kiállítva.

Azt hinnők, egyik hajszál olyan, mint a mákis, holott e fotografiákon kitűnt, hogy az egyik ember haja annyira különbözik a másik emberétől, mint azok akár egymástól; akár a gyermek is felismerhette e fotografiákon, hogy a gyanúsítottak melyikének haja azonos a meggyilkolt kezében talált hajszálakkal.

Végül előadó a fotografálás jövőjére tért át s azon kérdést vetette fel, ha valjon sikerülni fog-e idővel a természetes színekben tündöklő képeket is egyszerűen mechanikai s vegyi úton előállítani? Fele-

Visszaemlékezések Veress Sándorra.

Írta: Koós Ferencz.

(Vége.)

Tiszteletbeli elnöke volt a „Bukaresti magyar társulat»nak, a rövid életű „Magyar olvasó- és segély egyesület»nek, alelnöke az „Osztrák-magyar egyesület»nek és végül gondnoka az ottani ev. ref. egyháznak.

Rövidbe foglalva a leirakat, elmondhatom, hogy Veress Sándor egész ember volt a szó szoros értelmében és olyan emigráns, ki nemcsak szép hirt, nevet szerzett, a hol csak megfordult, a magyar emigrációnak és hazának, de egyuttal érdekes, szép emlékirataival annak maradandó emlékoszlopát is állított.

Magyar művelt honfitársaim, kik a mostani könyv közlekedés következtében Románia fővárosát meglátogattátok, ne mulasztátok el, felkeresni a trigovesti (ma Grivicza)-utca végén fekvő ev. ref. magyar temetőben Veress Sándor mérnök, a magyar emigránsok egyik legkiválóbb volt tagjának sírhelyét. Helyesen írta fölé Törs Kálmán a „Vasárnapi Ujság» 1879. évf. 18. számában, melyben arcképe is megjelent, e jellemző szavakat: Élete buzdító példa lehet minden fiatal emberre, a ki súlyosan érzi vállaira nehezéni az élet terhét. [Viszonylag sokan a közelmúltban kevé-

ként vagy csoportokban átszöktek az olaszokhoz. Dűgyük elbukása után hajóra szállítatva, Szardiniába s onnan per Svájc Francia és Angolhonba bocsátattak. Kesőbb a francia kormány menekülni akarván minden ilyen — a francia köztársaságot szabad elveivel szabad gondolkodásmódja által veszélyeztető — elemektől, felrakatta őket egy hajóra s elszállítatta Konstantinápolyba. Hisz itt a szerencsétlen hazatlantól nem kérdik: ki és mily elvekért harczolt, s nem félnek hogy a szultán korlátlan önrakodását az alkotmányos eszméjű menekültek felforgathatják; hanem emberi szempontból veszik fel a dolgot s az európaiaktól mindig csak barbárnak nevezett pogány törökök, — keresztényen vallásnak már csak általuk követett tanához hiven: „az elfáradt bujdosónak kitárják hajlékukat s az éhezővel megosztják falatjuknak felét.

Mint rendesen ily emigráló csoportot az elsüllyedéshez közel álló rossz hajókra szokás pakolni és többnyire oly szándékkal szállítani tengerre, hogy mielőtt Amerikát elérnék, süllyedjenek el s tiszta víz a világ a szemétnéptől, csöcseléktől — akként egy ily hajóra tettek a francziák 44 magyart is Konstantinápolyba szállítás végett . . .

(Folytatása következik.)

asó ezt a leghatározottabban kilátásba helyezi — téren már eddig is elért eredmények alapján.

A tanári körnek a téli évadban emez első esélye arról győzhette meg a körnek ily társadalmi irányu, s a legmelegebb elismerést érdemlő munkássága iránt érdeklő közönséget, hogy a kör tagjai a hasznost, kellemessé igyekeznek — a társadalmi élet színvonalának emelése céljából — egyesíteni, s óhajtjuk, hogy eme törekvés iránt már az első ízben tanusított méltó érdeklődés állandó és fokozott legyen!

E . . . k.

T a n ú g y.

Tanítógyűlés.

Küküllővár, 1889. nov. 20.

A Küküllőmegyei Általános Tanító-Egyesület dícsőszentmártoni járásköre f. hó 19-én tartá minden tekintetben érdekes gyűlését — Vámos-Gálfalván — az ev. ref. iskola helyiségében.

A gyűlést megelőzőleg említett iskolatanítói gyakorlati tanítást tartottak, és pedig az V. osztályban Keszeg József, ismertette Szent Istvánt és korát, az I-ső osztályban pedig Muzsnai József, az egynek az ötöshöz tételével a 6-os számkört. A gyakorlati tanítások megtörténte után elnök ur üdvözölte a gyűlésen megjelenteket, örömeinek lelkes szavakban adott kifejezést, midőn említette, hogy a III. egyetemes tanító-gyűlés végrehajtó-bizottságát a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltósága kegyesen fogadta s előttük a tanítók anyagi helyzetének javítását helyezte kilátásba. A gyűlés tudomására hozta továbbá, hogy a bizottsághoz munkálkodásának sikeres voltaért — a kör nevében — üdvözlő iratot küldött.

Az éljenzéssel fogadott megnyitó után elnök bemutatatta Máriássy Etelka, Hunyadi Zsuzsika, Izai Auna kisasszonyokat és Agyagási Sándort, mint a d.-szentmártoni iskolához ujonnan kinevezett tanerőket. Gyűlés az új tagokat éljenekkel és szeretettel kívánatokkal fogadta. — Bemutatta továbbá a 1848—1889. sz. a. kelt alispáni leiratot, melyben elrendeli a községeknek, hogy a járási- és közgyűlésekre menő tanítóknak fuvardíját és anyagi viszonyaikhoz mért napi díjat adjanak. — Gyűlésünk, az alispán ur ezen intézkedését örömmel és hálás köszönettel vette tudomásul. — Következett Csinádi István d.-szentmártoni tanító értekezése ezen tételről: „A tanító befolyása a gyermekek jellemképzésére.” Miután a jeles dolgozat egyes tételeinek megvitatására nem lévén elég idő, kiadta bírálatra Muzsnai József gálfalvi tanítónak. — A tárgysorozat szerint következett Dr. Szabó Mihály ur bírálata Muzsnai József „Fűszerek” című művére. — E bírálat volt gyűlésünk fénypontja. A „Fűszer” című s a még fűszerebb bírálat emlékkönyvbe vétettek.

Mindkét gyakorlati tanítást a gyűlés sikerültnek nyilvánította és valóban mi is csak örömnünknek adhatunk kifejezést, hogy a történelmi nevezetességű községnek ily jeles tanerői vannak. — Az iskola különben, a padokat kivéve, elég dúsan van felszerelve. A tanítások megbírálása alkalmával erről is említés tétellett s az épen jelenlevő egyik iskolaszéki tag azt válaszolta, hogy a felszerelés annyira kimerítette az iskolai alapot, hogy képtelenek új padokról gondoskodni, pedig igazán sajnálatos volna, ha e derék iskola a jövő tanévet is ily gyalog padokkal kezdené meg. — Ezután pár keblű ügy jött tárgyalás alá s nyert elintézészt, még a jövő gyűlés helyéül Ádamos, idejűl jövő márczius hónap az elnök által választandó napja határozottatott el s ezzel a gyűlés a tárgysorozat anyagát letárgyalta.

Gyűlés után testületileg vonultunk földvár Ódön ur vendégszerető házához, ki szíves volt a tanítókat uri asztalához meghívni. — Mit várjak az ebédre? s hegyütt csak annyit mondhatok, hogy: „Kifogyhatlan volt a gazda szíves sége.” A második fogásnál Gyöngyössi igazgató — kör elnök — mondott talpra esett pohárköszöntőt a házi gazdára. — A kitűnő bor nemcsakára a jókedv zenithjére emelte a társaság hangulatát, ekkor emelkedett fel Kovács Elek esperes ur s monda egy pohárköszöntőt, melyet ritkán, csak az ő alkairól hallhatni, éltetvén a kör fáradhatlan elnökét. — Mondottak még Orbán József a tanítóknak, Gyöngyössi igazgató Kovács Elek esperes urra, Agyagási papokra, Dr. Szabó Mihály ur a tanítókra stb. —

Estére járt az idő, a midőn a szíves házi gazdánktól elbucszunk. *)

Szabó István,
járásköri jegyző.

Küküllőmegyék rovata.

— Hivatalos rész. —

Kis-Küküllőmegye alispánjától.

Sz. 11.067/1889.

Gróf Bethlen Gábor főispán ur ő méltóságának meghagyása következtében e vármegye törvényhatósági bizottságának t. ez. tagjait tisztelettel felkérem, hogy a folyó évi december hó 4-ik napján tartandó és d. e. 10 órakor megnyitandó rendkívüli közgyűlésre megjelenni méltóztassanak.

Dicső-Szt.-Márton, 1889. november hó 20-án.

Gál Domokos, alispán.

Helyi és vidéki hírek.

Uj v. b. titkos tanácsos. Ivánka Imre országgyűlési képviselőt a király főképpen a Vörös Kereszt Egyesület körüli buzgó tevékenységének és nagy érdemeinek elismeréséül valóságos titkos tanácsossá nevezte ki.

Felolvasások. A tanári kör vasárnap d. u. 5 órakor tartja idei második felolvasását, mely alkalommal Dr. Jahn Károly főreáliskolai tanár fog felolvasni „A kémiai elemekről.” — A felolvasások mindig az „Europa” nagy termében tartatnak.

A Kóczán díj. Az akadémia Kóczán-féle pályadíjat, 200 aranyát, mely nemzeti történelmi tárgyú drámára volt kitűzve; Szász Károly nyerte el.

Érettségi vizsga. Elischer József, kir. tanácsos és nagyszebeni tankerületi főigazgató, az „Utasítás” 5-ik §-sa kapcsán az ez idei december havi érettségi vizsgálat helyéül Nagyszeben, idejűl december hó 16-ikának d. u. 4 óráját tűzte ki.

Visszaemlékezés Veress Sándorra című tárczánk mutatóvány Koós Ferencz sajtó alatt lévő művéből: „Életem és emlékeim.” Innen vette át a „Bukuresti magyar naplár” is.

A csángó szobor. Ezen lap 129-ik számában kimutatótt 4 frt 78 kr, nem Csernátfaluból, hanem Hoszszufaluból érkezett. Ugyanezen kimutatásban nem Gávrus János, hanem Gödri János adott 1 frtot. Továbbá a N. N. 2 krt Pro Vaszili adta, s az R. M. 2 krt Raul Mihály adta. Végh Mátyás polg. isk. tanító 50 kr. Eddig adakozók száma 124, a begyűlt és takarékpénztárba lett összeg 31 frt 34 kr. Az adakozóknak szíves köszönetét nyilvánítja — Koós Ferencz, kir. tan. tanfelügyelő.

Megszökött pénztáros. Ujvidéken nagy feltűnést kelt a részvény-gőzmalom-társaság pénztárosának, Kainnak szökése. A pénztáros Szerbiába menekült, mert látta, hogy tovább már nem lehet leplezni azokat a visszaéléseket, a miket a pénzkezelés körül elkövetett. Az eddigi vizsgálat eredménye szerint 4500 frt. hiányt találtak a pénztárban, de azt hiszik, hogy az elikkasztott összeg jóval többre rug.

Tűz egy zongoragyárban. Hamburgban Steinway-féle zongora-gyárban délben, miután a munkások eltávoztak, tűz ütött ki, mely a harmadik emeletet is elpusztította, A tüzet két órai munka után sikerült lokalizálni. A kár igen nagy, mert a második emeleten kész hangszerek voltak.

Elsülyedt hajó. Mint Konstantinápolyból távirják a „Saadet” értesülése szerint az „India” nevű gőzös 500 mohamedán zarándokkal az Aegei tengeren elsülyedt. Az alámerülő hajón levők közül a hajókapitányán kívül csak két utas menekült meg.

Villamos löfegyver. Sómában nemrég próbáiövéseket tettek egy villamos töltényű löfegyverrel. Feltalálóját névtelenül nyújtotta be találmányát a hadügy-miniszterhez, kinnek állítólag nagyon megnyerte tetszését. Az új fegyver előnye, hogy az indító ero rendkívül nagy, a golyó röppályája majdnem egyenes vonalat ír le, a fegyver hordképessége 4750 méter s a cső nem melegszik át.

A bennei vasuti balesetről a következő részleteket közöljük. A Kolozsvárról Brassó felé induló tehervonatot Benne áilomáshoz épen akkor érkezett, midőn onnan egy tehervonatot utnak indítottak. A váltók jól voltak állítva, nem is történt volna semmi baj, ha a beérkező tehervonat lassabban jött volna be.

*) Örömmel adunk helyet mindig az iskolaügy munkásainak gyűléseik illetén tudósításairól. Kérjük a többi járásköröket is gyűléseik tudósításainak beküldésére. (Szerk.)

Igy azonban épen akkor, midőn ahoz a váltóhoz ért melyen a Kolozsvár felé induló tehervonat más vágányra tért az induló nagyon hosszú tehervonat utolsó kocsija még nem haladt át a váltón. Az érkező tehervonat mozdonya beleütközött az induló tehervonat utolsó kocsijába és ezt összetörte. A mozdony is sérülést szenvedett, úgy, hogy nem folytathatta útját és, segélymozdonyt kellett rekvirálni.

Panasz Szebenből. Szebeni előfizetőink közül többen arról az indolenciáról panaszkodnak, melylyel Szeben városa a nem német ajku közönséggel bánik. Egyetlen utca sincs másképpen megjelölve, mint németül. Pedig a városnak van szép számu és intelligens magyar és román közönsége is. Ez joggal követelhetné a városi tanácstól, hogy legalább az utcák neve legyen mindhárom nyelven kifejezve, mert hisz Szeben elvégre nincs Németországban.

Két élet 30 frtért. A budai „Széchenyi” szállóban e hó 22-én éjjel 2 órakor Ujfalussy Károly gödöllői utmesfer s neje öngyilkosságot követett el. Éjjel 2 órakor két lövés riasztotta fel a szálló vendégeit és személyzetét. A lövések a házaspár szobájából hallatszottak, melynek ajtaja azonban be volt zárva. A személyzet nyomban rendőröket hivatott, kik feltörték az ajtót s a szobába hatoltak. A férj és feleség éjjeli pongyolában az ágyban feküdt s mind a kettőnek jobb halántéka át volt löve. A férfi már halva volt, az asszony azonban még élt s beszállították a Rokus kórházba, hol a rendőrség kiküldöttje és dr. Dezső Izor soros vizsgálóbíró még az éj folyamán kihallgatták. Az asszony elmondta, hogy közös elhatározással akartak meghalni. Férje ugyanis a kezelése alatt álló hivatalos pénzből 30 frtot elikkasztott s mivel nem tudta megtéríteni, a büntetés elől inkább a halálba menekült.

Creolin a neve a legujabb szernek, melyett a jenleg uralkodó szarvasmarha és juhok szájs- és köröm-fájása ellen a leghatásosabban alkalmaztatik. Elismert szakférfiak tapasztalatai után eredő nyilatkozatai szerint ezen szer fölülmulthatlan és a gázdalkodó közönségnek nem elég melegen ajánlható. Mai számunkban egy ezen „Creolin”-ra vonatkozó hirdetés olvasható és a vevő közönség érdekében még csak azt óhajtjuk megjegyezni, hogy megrendelésnél a használati utasítás is megküldetik.

Közigazdaság.

A brassói kereskedelmi és iparkamara ma délután 3 órakor ülést tart a következő tárgysorozattal: — Ügyjelentés. — Kereskedelem ügyi miniszteri rendelet utazási ösztöndíjak létesítése tárgyában. — Ugyanaz a kültagok uti költségeinek megtérítése tárgyában. — Ugyanaz véleményadás végett az Udvarhely megyébeni hetivásároknak idegen iparosok általi látogatása tárgyában. — Ugyanaz a kamaránál alkalmazottak részére való nyugdíj-szabályzata tárgyában. — Ugyanaz a kamarai kerületek új beosztása tárgyában. — Ugyanaz a kamaráknak az ipartestületekkel való érintkezése tárgyában. — A nagyszebeni pénzügyigazgatósági kerületbeni italmérési adó-kivető-bizottságba való szakértők megjelölése. — Szabályzat a bizonyítványok kiállítása ügyében. — Az állandóan alkalmazott kamarai tisztviselők kinevezési okmányainak kikészítése. — A kamarának egy új ügyrend tervezete. — A kamara levelező tagjai felőli intézkedés.

A bécsi biztosító társaság. A szétküldött üzleti jelentés január 1-től szeptember 30-ig következő számokat tünteti fel: A készpénz-bevétel tűzbiztosításnál új ügyletek után tett 1,953.468 frt 74 krt, miből visszbiztosítási jutalékban leadatott 737.163 frt 17 kr. s így saját számlára maradt 518.217 frt 36 kr, mihez hozzájárul a nettodíj-tartalék 1,733.522 frt 94 kr. A bejelentett tűzkárok tesznek 1,512.356 frt 85 krt, ebből leszámítandó a visszbiztosításokra eső 717.742 frt 14 kr, úgy hogy marad saját kárikra 764.614 frt 71 kr. A múlt évi hasonidőszakkal szemben — tekintettel a megjelölt díjtartalékokra — a bevétel többlet 15.513 frt 37 kr, míg a károk csökkentek 26.100 frt 61 krral. A későbbi években esedékes díjlevelek több évi biztosítás után szemben az 1888. évi 4,804.128 frt 71 krral f. é. szeptember végével 5,013.728 frt 61 krra rugtak. — A jégbiztosítási osztályban a díjbevétele 650.112 frt 28 kr; a visszbiztosítási kiadás 204.979 frt 65 kr, úgy hogy saját számlára

marad 445.132 frt 63 kr, szemben a múlt évi 380.619 frt 12 krral. — A szállításbiztosítási bevétele 189.630 frt 21 kr; a visszatérítési díj ebből 85.643 frt 25 kr; hozzávéve a 24.144 frt 66 kr. netto-díjtartalékot, saját számlán marad 107.861 frt 62 k, melyel szemben 69.454 frt 83 kr saját számlára eső kárbejelentés áll.

A Bulgáriába rendelt küldemények késedelmes szállítása. A m. kir. államvasut kolozsvári üzletvezetősége értesíti az érdekelt köröket, hogy a Duna-gőzhajózási társaság nyilatkozata szerint a Bulgáriába rendelt áruknál előfordult késedelmek onnan származtak, hogy az illető küldemények a dunagőzhajózási társaság ügynökéhez Giurgevora lettek címezve, mely utóbbi Giurgevoban székel ugyan, de rakodó helye az 5 kilométer távolságra fekvő Smardan van s így minden egyes esetben nevezett ügynökség elhatározására bízott, hogy a küldeményeknek Giurgevoban leendő átvételéről gondoskodják, avagy pedig ezek, ha ezt a vizállás lehetővé tette Smardába továbbíttassanak, mi

pedig tekintettel arra, hogy a küldemények csak Giurgevoig rovatoltatnak, átrovatolásokat illetve késedelmeket idézett elő.

Ezen hátrányok nevezett vasut véleménye szerint csak úgy lesznek kikerülhetők, ha az érdekelt kereskedelmi körök e részben kellőképp felvilágosíttatnak, illetve értesítetnek, hogy a Duna jobb parti bolgár területen fekvő rendeltetési állomásokra szánt küldeményeket mindenkor a Duna gőzhajózási ügynökségéhez Smardára címezendők.

Brassói vasútforgalom.

Vonatindulások: a) Budapest felé: vegyes vonat reg. 5 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 15 perczkor; személyvonat este 7 óra 7 perczkor b) Bukarest felé: délután 2 óra 14 perczkor. Vonatérkezések n) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9 óra 54 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 órakor; vegyesvonat este 8 óra 32 perczkor. b) Bukarest felől: gyorsvonat d. u. 2 óra 5 perczkor Pénteken reggel 7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predealról.

Brassói piaci árfolyam.

A pesti m. keresk. bank jelentse. —

Brassó, 1889. november hó 28-án

Román paipénz à 20 frankos	9.35 vétel 9.37 adás
Ezüstpénz à 20	9.30 • 9.32
Napoleon d'or (aranypénz)	9.40 • 9.42
Török lira	10.65 • 10.66
Arany	5.56 • 5.58
Or sz papírrubel	124.— • 125.—

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössi István (D-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterenyi Lószet.

Süketeknek.

Egy egyén, a ki egy egyszerű szer által meggyógyult 23 évi süketsegből és fülzugaiból, kész annak leírását német nyelven mindenkinek ingyen elküldeni. Czim: J. H. Nicholson, Wien XI., Kolingasse 1.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 1119.—1889. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A hosszuaszoí kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a n-szebeni polgári kóroda alap végrehajtónak Klein Susánna született Homm végrehajtást szenvedett elleni 70 frtra és járulékaí ránti végrehajtási ügyében a hosszuaszoí kir. járásbírósg területén fekvő, Nagy-Ekemező község 462 számú telekjegyzőkönyvben A + 1—27. rendszám alatt foglalt Klein Susánna szü-

letett Homm tulajdonát képező s összesen 380 frtban becsült ingatlanokra mint megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy ezen ingatlanok az 1889. évi december hó 28-ik napjának délelőtti 9 órájkor Nagy-Ekemező község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított es

az 1881. november hó 1-én 3333. sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §. szerint a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hosszuaszon, 1889. szept. hó 26.

A kir. járásbírósg mint telekkvi hatóság:

(444) 2—3

Kelemen, kir. j.-bíró.

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a kiadó-hivatalban.

Hirdetés.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy helytt Brassóban, a Szentlélek utcában 140. sz. a. mint műépítész letelepedtem és ajánlkozom mindennemű az építészeti szakmához tartozó tervek elkészítésére, valamint mindennemű építkezések keresz-tülvitelére a legutányosabb árak és a kellő biztosíték adása mellett.

Mazuchi Augusto,

(447) 1—3.

műépítész.

Böreladás.

A Scherg Frigyes csődtömegéhez tartozó 105 darab 10—14 kgm súlyu talpbőr (1. satz Terzen) f. hó 30-án d. u. 3 órakor vagyombukottnak O-Brassó 512. sz. börtgyárában árverezés után a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett el fog adatni.

Az árverés megkezdéseig 150 frt bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatnak ügyvéd

Borosnyai Dániel
tömeggondnok által.

3—3

TUTSEK E. temetkezési intézete

Brassó, Nagy-utca 481. sz. alatt, a Tehénpiacz sarkán.

Alapított 1879-ben.

Ajánlja a jelen kívánalmaknak megfelelő, dúsan felszerelt raktárát mindennemű **temetkezési cikkek**ből, a legolcsóbb félektől a legfinomabb, izléses kiállításúakig, — nagyon jutányos árak mellett. **Művirág-koszorúk** és **koszoru-szalagok**ból nagy kiválasztás. — Bizományi gyári raktár az első bécsi, légmentes szilárd készülékű

éreczkoporsókból.

Saját asztalosműhelyében készített minden fajta **f. koporsókat** nagyon csinosan és szilárdul készítve, melyeket olcsó árakban árusít Saját halotti **diszkosci** a szükséges halottvívőkkel.

Továbbá átvállal teljes kiállításokat is olyformán, hogy az illető gyászolóknak épen semminemű utánjárásuk nem leszen, és ilyeneket az illető vallásfelekezet rendje és szokása szerint olcsó árban intéz el.

Végül pedig bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani hatóságilag engedélyezett

közvetítő és cselédszerző intézetemet,

előre is biztosítván a n. érd. közönséget szolid és egyenes eljárásom felől.

Becsés pártfogásért esd kiváló tisztelettel

(33) 23 24

TUTSEK E.

Dr. C. M. FABER

néhai I. Miksa császár személyes fogorvosa, a becsületrend lovagja, Bécsben os. kir. szabadamazott

hygienikus kivonatai a száj s fogak ápolására.

Különleges szájszappan „Puritas“

a legrégibb s egyetlen, már az 1862. évi londoni kiállításon kitűnőített, kitűnő, legjobb s leghathatósabb száj- s fogkonzerváló szer. Egy boboz 1 frt

Eucalyptus-száj-essencia.

(Kitűntetve Párisban 1878-ban.)

A legrationálisabb, legártalomdúsabb (78% hatásos alkatrészt) személyes fertőztelenítésre különösen alkalmas, teljesen ártalmatlan, pusztán növényi részekből álló kivonat; hygienikus védőszer

kellemetlen szájbűz

ellen, valamint a fogak konzerváláára, — kipróbált s hasznosnak bizonyult

torokkatarrhus

és egyáltalában a légzőszerveknek miásmatikus fertőzése ellen.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Az orosz császári kormány által 1881. jan. 28-áról 681. med. depart. sz. min. leirat alapján a kórházakba s gyógyintézetekbe bevezettetett.

Kitűnő Puritas-fogkefék, préselt bux- s vegyileg zsirtalanított sörteből. Egy darab ára 50 kr.

Raktárak: Brassóban Jekelius F., Kugler E. Schuster K. L., Köhalomban Wolff E. gyógyszer., valamint Erdély minden gyógy- és illatszerezésénél

Szétküldési raktár: BÉCS, I., Bauernmarkt 3. (4) 17—18

„ALBINA“

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe

hitelez árukra 6 és 7%

kamat mellett — erre vonatkozó szabályzata értelmében.

Atvesz árukat a vasuti pályaudvar mellett lévő saját raktáába való

beraktározásra

és ugyanott lévő telkein **bérbe ad rakóhelyeket** méltányos árban.

(231 c) 14—*

Bővebbet az intézet irodájában

Brassó, főtér 90. sz. a. naponként 8—2 óráig.